

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

749. An, si Cardinalis Episcopis collator Ordinarius non contulit intra 6. menses beneficium, quòd vacavit in mense aliàs apostolico, ad quem fiat devolutio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

ob vitium electi irriteretur, denuò vacat beneficium, & tanquam denuò vacans provideri debet. *Castrop. loc. cit. n. 7.*

Questio 747. Quo jure Ordinarius conferat beneficia ex negligentia inferioris collatoris ad eum devoluta?

Respondeo primò: jure proprio & veluti reassumptionis, quod declaratur, dum Prælatus inferior constitutus intra diocesim, & sub Episcopo seu diocesano de consuetudine legitime præscriptione, aut jure alio speciali beneficia quadam conferre habet, ita ut solum collationis exercitium vel jus actuale penes illum resideat, ipso jure habituali conferendi, quâcunque possessione vel consuetudine non obstante inabdicabiliter & impræscriptibiliter penes Ordinarium seu Episcopum continuante, adeoque collator inferior non nisi tanquam sub Ordinario ejus veluti partes vicarias gerendo conferat, Ordinarius vi hujus juris sui habitualis, quoties inferior jus suum actuale exercere negligit, aut male exercet, hinc conferendo ea Episcopus agit jure proprio & nativo, seu primavo semper retento in omnia diocesis suæ beneficia, solumque accidentaliter impedito ejus exercitio, quod ex consuetudine aliòve jure speciali translatum est in inferiorem collatorem, sub implicita tamen conditione illud rectè & diligenter exercendi. Et sic, dum contingit casus negligentia vel mali exercitii inferioris, Episcopus non confert jure novo ac dativo, tanquam mittens falcem in alienam messem, ita ut proprii messoris partes suppleat; sed jure suo, ac potius in ratione reassumptionis ac reversionis ad suam causam, tanquam ex cessante causa concessionis dicti exercitii seu juris actualis, quod remanet resolutum, Cujus contrarium est in Metropolitano, aut Patriarcha, dum negligente, aut indigno conferente Episcopo, ad eum devolvitur collatio; hic enim jus nullum habet proprium & ordinarium conferendi beneficia alienæ diocesis, sed illud ita accidentaliter acquirit potius jure dativo, & quodam jure auxiliario, suppleto partes proprii pastoris negligentis, ut ita consultum sit Ecclesiis, ne diuturnam patiantur vacationem; cum Papa, qui est Ordinarius Ordinariorum, ob locorum distantiam & negotiorum multipliciter commode non possit has partes, quas juxta limites ab eo præscriptos Metropolitanis vel Patriarchis commisit, ita ferè Card. de Luca de benef. d. 1. n. 7. 9. 16. citans pro hoc Abb. in c. cum contingat. de foro comper. n. 18. Barb. de Episc. alleg. 127. n. 19. & Rot. decis. 514. n. 1. p. 1. divers. Atque ita propter dictum jus illud habituale perseverans apud Episcopum, beneficium dicitur spectare ad dispositionem Ordinarii, quod is potest conferre tantum in casu devolutionis. Card. de Luca loc. cit. num. 12.

2. Respondeo secundò: nihilominus in beneficiis exemptis Ordinarius non jure proprio & diocesano; sed ex delegatione Sedis Apostolicæ supplet negligentiam collatoris. C. de Luc. de benef. d. 27. n. 10. citans Rotam decis. 635. n. 2. p. 3. & decis. 891. n. 3.

Questio 748. Num is, ad quem facta devolutio, possit etiam mittere in possessionem?

Respondeo affirmativè, vel saltem potest præcipere, ut provisus à se mittatur in possessionem

ab iis, quibus ex cujusvis Ecclesiæ consuetudine id competit; inductio enim in possessionem accessione sequitur ad jus per legitimam collationem obtentum. Laym. in c. ex parte. de concess. præb. num. 1. Pirh. loc. cit. n. 42.

Questio 749. In particulari, an si Cardinalis Episcopus collator ordinarius non contulit intra 6. menses beneficium, quod vacavit in mense aliâ Apostolico, ad quem fiat devolutio?

Respondeo ad Archi-Episcopum seu Metropolitanum, juxta terminos c. 2. de concess. præb. Garc. p. 5. c. 1. n. 631. Gonz. gl. 24. q. 4. ex n. 78. quia tale beneficium nunquam fuit reservatum; cum regula 8. Cardinales ordinarios collatores non comprehendat, sed eos excipiat; nec beneficium per devolutionem vacat de novo, sed semper durat prima vacatio, & sic, cum à principio non fuerit reservatum, remanet tale, seu non reservatum in perpetuum. Sed neque Cardinalis Episcopus potest dici exemptus ab Archi-Episcopo ad istum casum devolutionis, maxime, cum beneficia ipsa nullo modo possint dici exempta ab Archi Episcopo. De cetero dum Cardinalis negligit vigore indulti conferre beneficium reservatum, devolvitur collatio ad solum Papam; quod longè quid diversum est à præcedente puncto; cum agatur de beneficio reservato conferendo vi indulti, quod semper remanet, & à principio fuit reservatum. Garc. n. 632. Gonz. gl. 53. à num. 37. contra Chok. ad reg. 8. gl. 10. n. 6. ubi, dum dicit beneficia, quæ vi indulti conferre potest, & negligit conferre, devolvi ad Archi Episcopum, & non ad Papam, videtur confundere beneficia, quæ vigore indulti confert Cardinalis cum iis, quæ confert vi exceptionis factæ in regula 8. Idem cum Chok. tenet Tond. in qq. benef. p. 2. c. 3. §. 5. n. 20. dicens devolvi in eo casu collationem ad immediatum Superiorem, etiam si vacatio contigisset in mense Apostolico, cujus rei ratio fundetur in ea generali regula, quod indultum Cardinalis tantum removet obstacula & impedimenta regularum Cancellariæ; & provisus in consequentiam indultorum non dicitur provisus Apostolici quod ad ea, quæ ipsi Cardinales tanquam Episcopi conferre possunt; imò censentur semper provisus auctoritate ordinariæ; quin etiam, si Cardinalis diceret, se providere vigore indulti, tamen provisus ab eo diceretur provisus ab Ordinario quod ad ea, quæ à potestate ordinaria dependent. Et hinc locus est dispositioni c. 2. de præb. ita ille; quamvis in sequentibus idem ferè iisdem verbis dicat, quod nos in anteriore parte responsionis.

Questio 750. Ad quem fiat devolutio à Legato de latere?

Respondeo: ab eo non fieri devolutionem, nisi ad solum Papam; cum nulli alii subdit. Garc. p. 5. c. 3. n. 22. Porrò cum Legatus conferre possit beneficia devoluta, etiam ex propria culpa seu negligentia ad Papam (ut tenet Garc. n. 26. secutus Gamb. de pot. Leg. l. 3. num. 14. & 622. Selv. p. 2. q. 3. n. 42. Imol. Card. & alios, quos citat contra Lapum in Clem. si de benefic. de præb. dicentem, non posse Legatum, postquam negligens fuit in conferendo, ex post conferre illud, dum collatio devoluta ad Papam) non currit illi, sicut aliis Ordinariis.